

Weissensee no2, 2017. Lin, 301 x 293 cm. På baksidan står titeln på verket, konstnären samt vilka som har vävt.

NYA LANDSKAP

ANDREAS ERIKSSON ÄR KONSTNÄREN SOM UPPTÄCKTE DUKEN HAN MÅLAR PÅ. HANDVÄVNINGEN VAR VÄGEN ATT UPPNÅ DET HAN ÖNSKADE. I BERLIN ARBETAR NU FYRA KONSTVÄVARE MED ATT TOLKA SKISSERNA – TONSÄKERT SKAPAR DE VÄVDA VERK ENDAST I OBLEKTA LINGARNER.

ANDREAS ERIKSSON målar oftast på en linnekanvas vävd i Frankrike. Det är där vi börjar den här berättelsen – det handlar om materialet under målningarna.

– Jag har alltid varit intresserad av duken, texturen av linne, ofta har jag känt olust när jag strukit den textila ytan med färg, berättar han.

Han fortsätter med att berätta om upprinnelsen till de gobelänger som han varit med om att skapa, hur han fick idén och hur han har tagit det vidare.

För ett antal år sedan blev han tillfrågad att skapa *Årets textila konstverk* på Märta Måås-Fjetterströms ateljé i Båstad. På plats, i ett garnlager, fick han se en mängd äldre, oblekta lingarner, handspunna i många färgtoner och kvaliteter. Han frågade om det var möjligt att utgå från dessa garner då han skulle skapa det unika verket till MMF. Det blev inget konstverk den gången men minnet av materialbanken stannade kvar och ett frö började gro. Skulle det gå att väva med garnerna i ett annat sammanhang?

De första textila verken gjordes som bildvävar i mindre format. Här fanns även olika kulörer med, som i målningarna. Nästa försök att väva, och då av blekta lingarner, gjordes i damastteknik av Hans Thomsson. Damastvävarna visades på Bonniers Konsthall 2014 och

”Visst kallar jag mig romantiker, men inte så att jag är romantisk, mer att jag målar i den traditionen, jag är egentligen väldigt konkret.”

även i London 2016 på Stephen Friedman Gallery, i utställningen *Röta, bråka, skäkta och häckla*. Där visades även verk i den teknik som nu används; vävar i gobelängteknik, där utsnitt av fält tagna från Andreas Erikssons målade konst utgör kompositionerna. Oblekta lingarner ger textur – en yta – besläktad med linnekanvasens. Som att textilens själ skapas baklänges, ur väven, med textila trådar. Nya landskap bildas. Dessa vävdes av Sara Eriksson, Maria Jufvas Persdotter och Kirsi Mattila.

När vi i januari 2018 står mitt i utställningen *Mapping* på Galerie neugerriemschneider i Berlin, har resan från garnlagret i Båstad via bildvävar och damast till det som nu görs, stora gobelänger i gobelinteknik, tagit verken till konstscenen i Berlin, mitt i Europa. Andreas har tidigare bott i Berlin och ställt

ut på galleriet, då i en gruppställning, med måleri. Nu tar det vävda plats.

Det är första gången som galleriet har en utställning med endast textil konst. Uppmärksamheten är stor och mottagandet mycket positivt.

De fem vävda verken visar ”kartbilder” namngivna efter platsen där de är vävda; Vinterviken i Stockholm, Lidköping som han själv bor i närheten av och Weissensee i Berlin, där den nya ateljén finns. Det svarta golvet, som är konstant i galleriet, är som en lugn bas, en tjärn.

I ett rum bredvid utställningshallen visas en stor målning av Andreas Eriksson. Täta mörka fält, linnekanvasen skymtar igenom. Igenkänningsfaktorn mellan det målade och det vävda är tydlig. Färgen tränger igenom utan att texturen på linnekanvasen försvinner. Fälten skymtas, nyanserna, materialet, som en hud som bär en berättelse.

Utställningskatalogerna är två. Den ena är som en målarbok, vita ark med svarta linjer med icke ifyllda fält. Den andra innehåller fotografier från en långsam tur på än Lidan i närheten av där Andreas Eriksson bor, fram och tillbaka. Lika lugna är bilderna, katalogen har ingen text, ingen titel. Ett ordlöst grönt omslag.

– Kanske hittar man sin katalog efter några

Ovan Maria Andersson och Sara Eriksson.
Nedan Ben Smith och Katja Beckman Ojala.

Ovan De fyra konstvävarna i Galleri neugerriemschneider i Berlin.
 Andreas Eriksson, andra från höger.
Nedan Garnlagret med oblekta lingarner.

är och undrar var den kommer ifrån? säger han som en kommentar till att det inte är han själv som är viktig, det är konsten.

Lite längre ner i rummet hänger en mindre, mer färgstark målning med Andreas Erikssons kända signum: finstämda ytor inspirerade av romantikens landskapsmåleri.

– Visst kallar jag mig romantiker, men inte så att jag är romantisk, mer att jag målar i den traditionen, jag är egentligen väldigt konkret, berättar han i en intervju som gjordes i samband med utställningens invigning i Berlin.

Det tar en kvart med spårvagnen från innerstaden till Weissensee där ateljén ligger och där nu nya gobelänger skapas utifrån samma idé som de i galleriet.

Att det blev just Berlin som blev platsen för den nya ateljén beror mycket på ekonomi. Här går det fortfarande att hyra en ansevärt stor ateljé till en rimlig kostnad, vilket inte är möjligt i exempelvis Stockholm.

I två vävstolar på vardera planet i huset arbetar Sara Eriksson och Maria Andersson på ett verk och Katja Beckman Ojala och Ben Smith på ett annat. Sara som är ateljéansvarig har tidigare arbetat med Andreas Eriksson i Sverige, och vävde de gobelänger som visades i London 2013.

Det är ett kunnigt, välutbildat gäng som arbetar i vävateljén med utbildningar från Handarbetets Vänner skola, Konstfack,

Högskolan för design och konsthantverk och Glasgow School of Art.

Inslag för inslag plockas in för hand och slås till, antingen med fingrarna eller med en gaffel. Varpen är lin. Det är ett tufft arbete och framåt eftermiddagen, efter flera timmars vävning, känns det i händerna. De partier som är tecknade på skissen ger en ram inom vilken de som väver har stor frihet. Andreas Eriksson berättar att en del bestäms av vävaren vid vävningen och menar att just den friheten ger verken dess specifika uttryck.

Vid anblicken av verken i *Mapping* får jag en känsla av att jag flyger över ett landskap, där odlingsfält ligger intill varandra, sjöars

Ovan Kelimhål mellan två fält.
Nedan Skiss.

vattenspeglar glittrar till, sprickor likt vattendrag delar av.

De fem verken i utställningen har alla olika särdrag. För att skapa kompositionerna kombineras ytor, texturer och toner. Vissa ytor vävs tätt, andra vävs med längre flotteringar. När fält möts görs det ibland med kelimhål som skapar intressanta skuggningar och ett tredimensionellt uttryck. Andra fält vävs tätt samman.

De handspunna oblekta lingarnerna i olika grovlek och färgton används på ett mycket känsligt sätt. På hyllorna ligger garnbanken; guldskimrande, gröntonade, mörkgrå och

ljusgrå. Beroende på var linet har växt, hur det har beretts och hur mycket ljus det har utsatts för, ger det garner med en rikt varierad palett. Det som är spunnet för hand, med historia från vårt svenska landskaps förutsättningar, blandas med industrigarner, spunna utomlands. De köps från svenska företag, Holma-Helsingland (som även levererar varpen) och Växbo Lin.

Verken är stora, vissa kring tre meter breda. Det krävs mycket kunskap för att avgöra hur vävningen ska planeras för att gobelängen, när den är klar, ska hålla den kvalitet som eftersträvas. Det ställer krav på dem som väver och som monterar. Här i ateljén görs alla moment. Ingeborg Skaar har varit experthjälp när det gäller hur vävarna ska monteras, hon berättar:

– Kravet från Andreas var att de skulle hänga rakt, i räta vinklar. Det var en utmaning. För att klara av det krävs noggrannhet och tid. Det går inte att stressa fram ett gott resultat.

– Efter nedklippning av gobelängen är det dags att spika upp och våtspänna. Även fodret tvättas och våtspänns. För att ge gobelängen det stöd som behövs måste fodret ge stadga och samtidigt erbjuda rörelse eftersom linet är ett levande material. Och det är viktigt att det är rätt ditsatt. När fodret fästs i bildväven görs det med stygn i varpledd. Varje stygn läses. Längs vävens långsidor monteras en kraftig sadelgjord för att fästa fodret i. Kanalen i överkant går över hela bredden och stålribban läggs i en specialgjord skena monterad på väggen, vilket ger en perfekt rak hängning med en distans från väggen. Efter månader i fuktig berlinluft visade det sig att monteringen fungerade utmärkt.

Arbetet i ateljén fortskrider. Det är idag den målade konsten som gör det möjligt. I framtiden kan det bli en annan fördelning. 2020 planeras för en stor utställning i London med sju verk i samma tematik.

medelplana.com

Andreas Eriksson

Född 1975 i Björsäter, Västergötland. Bor och arbetar i Medelplana [Kinnekulle].

Utbildning:

1993–1998
Antogs som artonåring till Kungliga Konsthögskolan, Stockholm.

2007 erhöll han Baloise Art Prize, Art Statements, Basel, Schweiz.

Representerade Sverige i den Nordiska paviljongen på Venedigbiennalen 2011.

Textila verk i offentlig miljö:
Uppsala akademiska sjukhus

Målade verk i offentlig miljö i urval:
Roundabout, Dialysen på Södersjukhuset i Stockholm, 2002
Baum 1, Huvudbiblioteket i Solna kommun, 2007
Roundabout the pipeline tree, Astra Zeneca, Lund, 2007
Stenbrottet, 11x6,5 meter Nya Karolinska, Solna, 2018.

Paran, 2017
Olja på kanvas
252 x 235 cm.

